

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2014/2059(INI)

2.10.2014

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Gospodarczej i Monetarnej

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej –
realizacja priorytetów na rok 2014
(2014/2059(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Sergio Gutiérrez Prieto

(*): Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Gospodarczej i Monetarnej, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 14 września 2011 r.¹ i z dnia 16 stycznia 2014 r.² w sprawie strategii UE na rzecz przeciwdziałania bezdomności,
- A. mając na uwadze, że po sześciu latach kryzysu gospodarczego i ujemnych stóp wzrostu powoli następuje ożywienie gospodarcze i według przewidywań do 2015 r. obejmie ono wszystkie państwa członkowskie; mając na uwadze, że według prognoz Komisji ożywienie gospodarcze jest nadal niestabilne i należy kontynuować reformy, aby zapewnić obywatelom zatrudnienie i zaspokoić ich żądania społeczne oraz przywrócić produktywność i konkurencyjność; mając na uwadze, że Komisja dostrzega, iż sytuacja społeczna w wielu częściach UE jest krytyczna, bezrobocie osiągnęło bezprecedensową wysokość, a różnice między regionami i państwami członkowskimi pogłębiają się; mając na uwadze, że środki służące poradzeniu sobie z tą sytuacją w zatrudnieniu i sytuacją społeczną sprzyjałyby konkurencyjności i perspektywom wzrostu;
- B. mając na uwadze, że mimo niewielkiego spadku stopa bezrobocia i stopa bezrobocia młodzieży w UE są nadal niezwykle niepokojące (25,005 mln bezrobotnych w UE-28 w czerwcu 2014 r. i 5,06 mln bezrobotnych młodych ludzi w UE-28 w lipcu 2014 r.); mając ponadto na uwadze, że różnice między państwami członkowskimi pod względem stopy bezrobocia ogólnego i stopy bezrobocia młodzieży (bezrobocie wynoszące 5% w Austrii w porównaniu z 27,3% w Grecji; bezrobocie młodzieży na poziomie 9,3% w Austrii w porównaniu z 53,8% w Hiszpanii) stanowią poważne zagrożenie dla stabilności gospodarczej UE i dla europejskiej spójności społecznej;
- C. mając na uwadze, że Komisja zauważyła, iż wiele państw członkowskich zapoczątkowało już znaczące reformy, obejmujące nasilenie i poprawę skuteczności aktywnej polityki rynku pracy oraz tworzenie otoczenia przyjaznego dla biznesu;
- D. mając na uwadze, że Komisja wskazuje na rolę innowacji, badań i rozwoju w generowaniu wartości dodanej oraz na fakt, że w sektorach opartych na wiedzy w największym stopniu występują rosnące rozbieżności między umiejętnościami zawodowymi a potrzebami rynku;
- E. mając na uwadze, że rozdrobnienie rynku pracy stanowi obecnie jedną z głównych przyczyn nierówności między państwami członkowskimi i między różnymi sektorami; mając na uwadze, że ujawnia się to w różnicach w dostępie do zatrudnienia (w tym dużych przeszkodach przy wejściu na rynek pracy) oraz warunkach pracy i poziomach wynagrodzeń, które w pewnych przypadkach są niewystarczające do zagwarantowania

¹ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 101.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0043.

godziwych warunków życia, a także w rosnącej polaryzacji między pracą wymagającą wysokich kwalifikacji a pracą, w której wystarczają niskie kwalifikacje, co może być przeszkodą w mobilności na rynku pracy; mając na uwadze, że nadal potrzebne są reformy, aby zlikwidować taką fragmentację;

- F. mając na uwadze, że ustalanie płacy minimalnej leży w gestii państw członkowskich;
- G. mając na uwadze, że przepisy UE dotyczące warunków pracy, dyskryminacji oraz zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy dają pracownikom ochronę przed wyczerpaniem i dyskryminacją oraz ułatwiają wchodzenie grup takich jak kobiety i niepełnosprawni na rynek pracy; mając na uwadze, że koszty wypadków przy pracy i chorób zawodowych szacuje się na 2,6% do 3,8% PKB, a za każde euro wydane na wdrażanie norm zdrowia i bezpieczeństwa przedsiębiorstwa otrzymują zwrot w wysokości około 2,2 EUR;
- H. mając na uwadze, że kryzys gospodarczy i finansowy uwypuklił niestabilność finansów publicznych w niektórych państwach członkowskich;
- I. mając na uwadze, że aby przetrwać kryzys, niektóre państwa członkowskie dokonały znacznych cięć w wydatkach publicznych w tym samym czasie, gdy wzrosło zapotrzebowanie na ochronę socjalną w związku ze wzrostem poziomu bezrobocia; mając na uwadze, że krajowe budżety na ochronę socjalną stały się jeszcze bardziej napięte w wyniku zmniejszenia składek na skutek redukcji zatrudnienia na szeroką skalę lub obniżenia płac, co z kolei realnie zagraża europejskiemu modelowi społecznemu;
- J. mając na uwadze, że Komisja uznała, iż polityka oszczędnościowa, prowadzona z powodu kryzysu i sytuacji, w jakiej znalazły się niektóre gospodarki UE, miała negatywny wpływ na wzrost gospodarczy i aspekty społeczne, jak zostało stwierdzone w komunikacie Komisji z dnia 2 czerwca 2014 r. (COM(2014)0400): „Zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej wynikające z kryzysu i środków politycznych mają wpływ na poziom nierówności. Strukturalny charakter niektórych form bezrobocia, ograniczenia dostępu do systemu edukacji i opieki zdrowotnej, niektóre reformy związane z korzyściami podatkowymi – to wszystko może w sposób nieproporcjonalny obciążać tę część społeczeństwa, która znajduje się w bardziej niekorzystnej sytuacji.”;
- K. mając na uwadze, że art. 9 TFUE stanowi, iż „przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia bierze pod uwagę wymogi związane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianiem odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczaniem wyłączenia społecznego, a także z wysokim poziomem kształcenia, szkolenia oraz ochrony zdrowia ludzkiego” oraz mając na uwadze, że ważne jest wdrożenie tej horyzontalnej klauzuli we wszystkich obszarach polityki w stopniu pozwalającym na osiągnięcie celów art. 3 TUE; mając na uwadze, że art. 174 TFUE stanowi, że: „w celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Unii, rozwija ona i prowadzi działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. [...] szczególną uwagę poświęca się obszarom wiejskim, obszarom podlegającym przemianom przemysłowym i regionom, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takim jak najbardziej na północ wysunięte regiony o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie”;

- L. mając na uwadze, że zaledwie 7,5 mln osób – 3,1% siły roboczej w UE – jest obecnie zatrudnionych w innym państwie członkowskim oraz mając na uwadze, że ludzie młodzi są grupą najbardziej skłonną do mobilności,
- M. mając na uwadze, że w wyniku kryzysu MŚP i mikroprzedsiębiorstwa zmagają się ze skrajnie wysokimi kosztami dostępu do finansowania i trudnościami w jego uzyskaniu, co osłabia ich potencjał wzrostu i tworzenia miejsc pracy; mając na uwadze, że w związku z tym Komisja i państwa członkowskie muszą wspierać rozwój MŚP w celu promowania inteligentnego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu oraz dobrego jakościowo zatrudnienia w UE zgodnie z celami strategii „Europa 2020”;
1. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że główny punkt zainteresowania w zaleceniach dla poszczególnych krajów na rok 2014 został przesunięty z wyłącznie pobudzania konsolidacji budżetowej na umacnianie warunków trwałego wzrostu i zatrudnienia; przypomina, że w aktualnym pakcie stabilności i wzrostu istnieją nadal marginesy mające ułatwić wzrost gospodarczy w UE oraz że należy uwzględniać różnice w sytuacji społeczno-gospodarczej państw członkowskich;
 2. z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Komisję, że konsolidacja budżetowa musi przebiegać w sprzyjający wzrostowi i zróżnicowany sposób, który pozwoli państwom członkowskim nie tylko na inwestycje we wzrost i tworzenie miejsc pracy, lecz także na poradzenie sobie z wysokim zadłużeniem, bezrobociem i wyzwaniem stawianymi przez starzenie się społeczeństwa;
 3. zwraca uwagę na potencjał w zakresie zatrudnienia, jaki niesie zielona gospodarka, w której według szacunków Komisji mogłoby do roku 2020 powstać pięć milionów miejsc pracy w samych sektorach związanych z efektywnością energetyczną i odnawialnymi źródłami energii, pod warunkiem że wdrożona zostanie ambitna polityka klimatyczna i energetyczna; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wystarczającego poziomu inwestycji w te sektory i przewidywania potrzeb w zakresie przyszłych umiejętności pracowników; wzywa Komisję, aby w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r. uwzględniła jako kwestię priorytetową wykorzystanie potencjału tworzenia miejsc pracy w zielonej gospodarce;
 4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja bierze pod uwagę rozbieżności między państwami członkowskimi widoczne w krajowych programach reform, jednak wzywa Komisję i państwa członkowskie do poświęcenia szczególnej uwagi regionom, w których występują trwałe utrudnienia naturalne lub demograficzne, w szczególności przy ustalaniu rozdziału funduszy;
 5. przypomina, że Komisja uznała, iż „wysokie wskaźniki bezrobocia oraz trudna sytuacja społeczna mają negatywny wpływ na kapitał ludzki i społeczny Europy i wymagają zdecydowanego działania w czasie” (COM(2014)0400); wzywa nową Komisję, aby w pełni uwzględniła kompromisy społeczne i kompromisy w dziedzinie zatrudnienia w budżecie i dostosowała je do celów pakietu dotyczącego inwestycji społecznych;
 6. podkreśla, że polityka zatrudnienia i polityka społeczna nie powinny być rozpatrywane jedynie z punktu widzenia kosztów, lecz należy również zwrócić uwagę na reformy

strukturalne rynku pracy oraz korzyści długoterminowe, tak aby utrzymać inwestycje w społeczeństwo i obywatele w celu osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” oraz ochrony przyszłości i stabilności państw członkowskich i UE jako całości;

7. podkreśla, że choć płace są ważnym czynnikiem zmiennym w rozwiązywaniu kwestii braku równowagi makroekonomicznej w strefie euro, nie są one jedynie narzędziem dostosowań gospodarczych, lecz przede wszystkim dochodem, z którego muszą utrzymać się pracownicy; apeluje do Komisji, aby zadbała o to, żeby zalecenia dotyczące płac nie spowodowały zwiększenia ubóstwa pracujących czy nierówności płac w państwach członkowskich, ani nie zaszkodziły grupom o niskich dochodach;
8. wyraża głębokie zaniepokojenie tym, że UE jest daleka od osiągnięcia celów w zakresie zatrudnienia i celów społecznych wyznaczonych w strategii „Europa 2020” oraz tym, że niespełniony został w szczególności cel ograniczania ubóstwa, biorąc pod uwagę, że liczba osób żyjących w ubóstwie zamiast zmaleć, w latach 2010–2012 wzrosła o 10 milionów; wzywa nową Komisję, aby przyjęła spójne podejście i zwróciła się do państw członkowskich o niezwłoczne przedłożenie sprawozdań z krajowych postępów w realizacji strategii „Europa 2020”; wzywa państwa członkowskie do ustanowienia w ich krajowych programach reform starannie zdefiniowanych strategii krajowych, które pozwolą poczynić postępy w realizacji strategii „Europa 2020”, zwłaszcza jeśli chodzi o ograniczanie ubóstwa;
9. wzywa do koordynacji ex ante polityki budżetowej, gospodarczej i społecznej zalecanej w ramach europejskiego semestru, w szczególności w rocznej analizie wzrostu gospodarczego i w zaleceniach dla poszczególnych krajów;
10. uznaje prace Komisji nad filarem społecznym unii gospodarczej i walutowej (UGW) za część procesu włączania wymiaru społecznego do istniejących struktur mechanizmów zarządzania gospodarczego; apeluje o ich kontynuację w ambitniejszy sposób, tak aby ograniczyć bezrobocie, ubóstwo i wykluczenie społeczne oraz przezwyciężyć dumping społeczny; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dostosowania działań gospodarczych wdrożonych w trakcie procesu europejskiego semestru do celów społecznych strategii „Europa 2020” i zasad społecznych określonych w traktatach;
11. z zadowoleniem przyjmuje zastosowanie przez Komisję nowej tablicy wyników zawierającej wskaźniki zatrudnienia i wskaźniki społeczne na potrzeby tegorocznych zaleceń dla poszczególnych krajów, w szczególności odniesienia do ogólnej stopy bezrobocia i stopy bezrobocia młodzieży oraz poziomów NEET; zauważa, że wskaźniki te mają charakter czysto analityczny; apeluje o uwzględnienie w tablicy wyników dodatkowych wskaźników, takich jak jakość pracy, poziomy ubóstwa dzieci, dostęp do opieki zdrowotnej oraz bezdomność; postuluje, aby wskaźniki te miały rzeczywisty wpływ na cały proces europejskiego semestru;
12. wzywa Komisję i Radę do dalszej poprawy wskaźników stosowanych do monitorowania wymiaru społecznego, środowiskowego i innowacyjnego strategii „Europa 2020” w ramach europejskiego semestru; wzywa Komisję do kontynuacji debaty dotyczącej liczby wskaźników społecznych i wskaźników zatrudnienia i ich rozwoju, zważywszy na to, że

gospodarcze i społeczne aspekty UE to dwie strony tej samej monety, i zarówno jedne, jak i drugie odgrywają kluczową rolę w rozwoju UE;

13. ponawia apel o spotkania ministrów zatrudnienia i spraw społecznych państw Eurogrupy przed szczytami państw strefy euro, ilekroć jest to konieczne, co pozwoli dopilnować, aby kwestie społeczne i dotyczące zatrudnienia były pełniej ujmowane w dyskusjach i decyzjach władz strefy euro oraz wniesie wkład w posiedzenia szefów państw lub rządów strefy euro; wierzy w znaczenie wspólnych posiedzeń Rad EPSCO i ECOFIN służących wypracowaniu w razie konieczności wspólnego stanowiska;
14. z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Komisję, że wpływ środków konsolidacji budżetowej – przedsięwziętych, aby zapewnić nie tylko stabilność gospodarek niektórych państw członkowskich, lecz również stabilność całej unijnej gospodarki – na zatrudnienie i sytuację społeczną w UE był poważny i daleko idący; apeluje o zwiększenie wysiłków w celu wypełnienia zobowiązań w zakresie zatrudnienia i kwestii społecznych zapisanych w traktatach i Karcie praw podstawowych UE; wzywa Agencję Praw Podstawowych UE do przeprowadzenia dokładnej oceny wpływu tych środków na prawa podstawowe oraz do wydania zaleceń w przypadku naruszenia karty;

Zatrudnienie

15. z zadowoleniem przyjmuje zamiar włoskiej prezydencji, określony w konkluzjach z posiedzenia nadzwyczajnego Rady Europejskiej w dniu 30 sierpnia 2014 r., zorganizowania konferencji na szczeblu szefów państw lub rządów poświęconej zatrudnieniu, w szczególności zatrudnieniu młodzieży;
16. z zadowoleniem przyjmuje wspomniany powyżej spadek stopy bezrobocia w niektórych państwach członkowskich; przypomina jednak, że w strategii „Europa 2020” trafnie stwierdzono, iż dane, które należy obserwować, to wskaźnik zatrudnienia, uważa też za godne ubolewania, że obecne wskaźniki stopy bezrobocia nie odzwierciedlają dokładnie realiów wszystkich rynków pracy w UE;
17. zauważa, że Komisja zwraca uwagę na potrzebę przeprowadzenia reform strukturalnych, aby poprawić warunki ramowe wzrostu i zatrudnienia, w szczególności w okresie wysokiego bezrobocia, oraz na to, że można stworzyć wiele możliwości zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym dzięki urzeczywistnieniu jednolitego rynku;
18. zwraca się do nowej Komisji, aby nadała bezwzględnie priorytetowe znaczenie poprawie poziomu zatrudnienia dzięki sporządzeniu – z udziałem wszystkich nowo wybranych komisarzy – ambitnej i wszechstronnej strategii na rzecz wzrostu i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości; uważa, że w tym celu komisarz ds. zatrudnienia i spraw społecznych powinien opracować plan obejmujący wszystkie obszary polityki oraz zawierający konkretne środki służące pobudzaniu dobrego jakościowo zatrudnienia;
19. uważa, że UE nie uda się odzyskać konkurencyjności wyłącznie w drodze cięcia kosztów, lecz muszą temu towarzyszyć zwiększone inwestycje w badania i rozwój, edukację i kwalifikacje oraz efektywniejsze gospodarowanie zasobami; postuluje, aby rynki pracy były bardziej elastyczne i dynamiczne, co umożliwiłoby im dostosowywanie

- się do zakłóceń sytuacji gospodarczej bez powodowania zwolnień grupowych i nadmiernego dostosowania płac; przypomina, że siła nabywczą wielu pracowników UE została poważnie ograniczona, obniżyły się dochody gospodarstw domowych i zmniejszył się popyt wewnętrzny; uważa, że w celu przywrócenia niezbędnej konkurencyjności naszej gospodarki, UE musi również wziąć pod uwagę strategie koncentrujące się na innych kosztach produkcji, kształtowaniu się cen i marży zysku, a także polityce międzysektorowej służącej pobudzaniu innowacji, produktywności i doskonałości;
20. jest zaniepokojony stale powiększającymi się nierównościami pod względem bogactwa i dochodów osłabiającymi siłę nabywczą, popyt wewnętrzny oraz inwestycje w gospodarkę realną; wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia w ich krajowych programach reform środków na rzecz zmniejszenia tych nierówności, tak by wspierać wzrost, zatrudnienie i spójność społeczną;
 21. podkreśla potrzebę przeniesienia obciążeń podatkowych z pracy na inne formy zrównoważonych podatków w celu promowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy;
 22. z zadowoleniem przyjmuje zalecenia Komisji dla poszczególnych krajów w dziedzinie opodatkowania związanego ze środowiskiem i wzywa państwa członkowskie do wdrożenia tych zaleceń i dopilnowania, aby skorzystały na tym w szczególności osoby o niższych dochodach; podkreśla pozytywny wpływ na budżet i zatrudnienie oraz pozytywne skutki społeczne i środowiskowe wynikające z przesunięcia podstawy opodatkowania z pracy na opodatkowanie związane ze środowiskiem, a także stopniowego znoszenia szkodliwych dla środowiska dotacji; wzywa Komisję do nadania opodatkowaniu związanemu ze środowiskiem priorytetowego znaczenia w zbliżającej się rocznej analizie wzrostu;
 23. jest zaniepokojony, że fragmentacja finansowa w strefie euro w niektórych przypadkach zagraża wzrostowi i zrównoważonemu rozwojowi MŚP; wzywa do przywrócenia zdolności udzielania pożyczek w gospodarce, co pozwoli MŚP na inwestowanie i tworzenie miejsc pracy, oraz do ułatwienia dostępu do przedsiębiorczości i dostępu MŚP do programów takich jak COSME czy „Horyzont 2020”;
 24. apeluje do państw członkowskich, aby wyeliminowały niepotrzebne obciążenia administracyjne i biurokratyczne osób prowadzących działalność na własny rachunek, mikroprzedsiębiorstw i MŚP oraz aby uprościły warunki rozpoczynania działalności gospodarczej;
 25. wzywa Komisję, aby w trybie pilnym nadała konkretny kształt – na podstawie art. 9 TFUE – obiecanemu planowi inwestycyjnemu o wartości 300 mld EUR oraz apeluje o dokonanie oceny, czy kwota ta jest wystarczająca do przywrócenia pełnego potencjału wzrostu UE, konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości;
 26. z zadowoleniem przyjmuje zawarty w komunikacie ramowym Komisji w sprawie zaleceń dla poszczególnych krajów w całej UE apel o większe inwestycje w badania i rozwój, innowacje, edukację, poprawę umiejętności oraz aktywną politykę rynku pracy, a także energetykę, transport i gospodarkę cyfrową;

27. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia przemysłu UE dzięki stosowaniu elastyczniejszej polityki konkurencji sprzyjającej konkurencyjności i zatrudnieniu, której towarzyszy plan transformacji ekologicznej i cyfrowej; ponawia apel do Komisji o sporządzenie, po konsultacjach z partnerami społecznymi, projektu aktu prawnego dotyczącego informowania pracowników i konsultacji z nimi oraz przewidywania restrukturyzacji i zarządzania nią, aby zapewnić odpowiedzialną pod względem gospodarczym i społecznym adaptację przemysłu UE do zmian w sposób pozwalający zachować prawa pracownicze bez nakładania na przedsiębiorstwa, zwłaszcza MŚP, nadmiernych obciążeń regulacyjnych;
28. wyraża zaniepokojenie tym, że w wielu państwach członkowskich i sektorach likwidacja miejsc pracy łączy się z pogorszeniem jakości miejsc pracy, zwiększeniem przeszkód w zatrudnieniu i obniżeniem podstawowych norm pracy; podkreśla, że Komisja i państwa członkowskie muszą podejmować ukierunkowane działania, aby poprawić jakość miejsc pracy w celu dostosowania umiejętności do potrzeb rynku pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podjęły ukierunkowane działania w celu zaradzenia dodatkowym problemom powodowanym przez niedobrowolną pracę w niepełnym wymiarze godzin i niedobrowolne zatrudnienie na czas określony, umowy na niepewnych warunkach (jak umowy zerowe), fikcyjną pracę na własny rachunek, a także pracę nierejestrowaną; z zadowoleniem przyjmuje zatem inicjatywę Komisji dotyczącą europejskiej platformy współpracy w zakresie pracy nierejestrowanej; ponownie apeluje do państw członkowskich o zadbanie o to, aby osoby zatrudnione na niepewnych warunkach, na podstawie umów czasowych lub w niepełnym wymiarze godzin oraz osoby pracujące na własny rachunek korzystały z podstawowych praw i odpowiedniej ochrony socjalnej;
29. wzywa Komisję, aby dopilnowała, żeby wytyczne polityczne wspierały reformy rynku pracy mające na celu między innymi zmniejszenie segmentacji, promowanie zmian miejsca pracy, poprawę sytuacji jeśli chodzi o wchodzenie grup szczególnie zagrożonych na rynek pracy, redukcję ubóstwa pracujących, promowanie równości płci, wzmacnianie praw pracowników z nietypowymi umowami oraz lepszą ochronę socjalną osób pracujących na własny rachunek;
30. zauważa, że w rocznym sprawozdaniu za rok 2013 w sprawie zatrudnienia i sytuacji społecznej w UE Komisja podkreśliła znaczenie wydatków na ochronę socjalną jako zabezpieczenia przed zagrożeniami społecznymi; przypomina, jak ważne są automatyczne stabilizatory, jeśli chodzi o radzenie sobie z asymetrycznymi wstrząsami, unikanie nadmiernego wyczerpania zasobów państw opiekuńczych, a przez to wzmacnianie stabilności całej UGW; wzywa Komisję, aby w zaleceniach dla poszczególnych krajów uwzględniła znaczenie, jakie ma zachowanie silnych automatycznych stabilizatorów w państwach członkowskich z uwagi na ich wyjątkową rolę w utrzymywaniu spójności społecznej oraz stymulowaniu popytu wewnętrznego i wzrostu gospodarczego; przypomina o swoim apelu do Komisji o stworzenie zielonej księgi w sprawie automatycznych stabilizatorów w strefie euro;
31. odnotowuje zamiar włoskiej prezydencji Rady Europejskiej, przedstawiony w jej programie, zapoczątkowania debaty na temat automatycznych stabilizatorów na poziomie

UE ze szczególnym naciskiem na możliwość utworzenia systemu świadczeń dla bezrobotnych w strefie euro;

32. podkreśla znaczenie aktywnej i sprzyjającej włączeniu społecznemu polityki rynku pracy jako strategicznego narzędzia promowania zatrudnienia w aktualnej sytuacji; jest głęboko zaniepokojony tym, że kilka państw członkowskich – mimo wzrostu stopy bezrobocia – ograniczyło środki budżetowe przeznaczone na finansowanie aktywnej i sprzyjającej włączeniu społecznemu polityki rynku pracy; apeluje do państw członkowskich o zwiększenie – w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi – zakresu i skuteczności aktywnej polityki rynku pracy;
33. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie wzmocnionej współpracy między publicznymi służbami zatrudnienia; odnotowuje wniosek ze stycznia 2014 r. dotyczący rozporządzenia w sprawie EURES (Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej); wzywa Parlament i Radę do rozważenia tej reformy w trybie pilnym, tak aby EURES mógł stać się skutecznym instrumentem zwiększającym mobilność pracowników wewnątrz UE zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1296/2013 i z myślą o promowaniu różnorodności; przypomina, że mobilność musi pozostać dobrowolna i nie może ograniczać wysiłków na rzecz tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości oraz ośrodków szkolenia na miejscu; podkreśla, że rzetelne i profesjonalne informacje na temat warunków pracy i życia w innych państwach członkowskich są warunkiem dobrze funkcjonującego Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
34. zwraca uwagę na rosnącą liczbę pracowników, zwłaszcza ludzi młodych, którzy wyjeżdżają ze swoich państw pochodzenia do innych państw członkowskich w poszukiwaniu możliwości zatrudnienia; wzywa Komisję, aby wraz z państwami członkowskimi propagowała mobilność pracowników wewnątrz UE w celu zapewnienia swobody przemieszczania się, a jednocześnie stała na straży zasady równego traktowania i gwarantowała płace i standardy społeczne; wzywa każde z państw członkowskich do ustanowienia warunków socjalnych i warunków pracy zgodnych ze strategią „Europa 2020”;
35. jest zaniepokojony tym, że podaż umiejętności w dziedzinie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki nie będzie odpowiadać zwiększonym potrzebom przedsiębiorstw w nadchodzących latach, co zmniejszy zdolność siły roboczej w UE do adaptacji i rozwoju; wzywa państwa członkowskie do inwestowania w modernizację systemów nauczania i szkolenia, w tym uczenia się przez całe życie, a w szczególności w dwutorowe systemy kształcenia, oraz do ułatwiania przechodzenia ze szkoły do życia zawodowego;
36. uważa, że istnieje potrzeba podniesienia wśród młodych ludzi umiejętności przywódczych i zarządczych oraz umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, aby umożliwić nowym branżom i nowo zakładanym przedsiębiorstwom korzystanie z nowych rynków i wykorzystanie ich potencjału wzrostu z myślą o tym, by młodzi ludzie stawali się również pracodawcami, a nie pozostawali wyłącznie pracownikami;
37. zauważa, że kredyty bankowe są nadal najpowszechniejszym źródłem finansowania

w UE; uważa jednak, że można osiągnąć prawdziwe korzyści dzięki nowym formom finansowania poprzez działania innowacyjne oraz drogi pozabankowe, takie jak finansowanie społecznościowe, aniołowie biznesu inwestujący w MŚP, pożyczki społecznościowe, mikropożyczki, podmioty oferujące łatwo dostępne mikrokredyty oraz inne narzędzia, które mogą zapewnić nowo powstającym przedsiębiorstwom i MŚP istotne finansowanie umożliwiające rozwój i tworzenie miejsc pracy;

38. z zadowoleniem przyjmuje spadek stopy bezrobocia młodzieży, ale wskazuje, że jego poziom jest nadal niepokojący: 22% w UE-28 i 23,1% w strefie euro; zwraca uwagę na niepokojące różnice pomiędzy państwami członkowskimi (7,8% w Niemczech i 56,3 % w Grecji w kwietniu 2014 r.); podkreśla, że zwiększyły się również niepewność pracy i niepełne zatrudnienie i przypomina, że nawet gdy młode osoby znajdują pracę, niektóre z nich – średnio 43%, w porównaniu z 13% wśród dorosłych pracowników – pracują na niepewnych warunkach lub w niepełnym wymiarze godzin; wyraża również zaniepokojenie z powodu rosnącej liczby bezdomnych, bezrobotnych młodych ludzi w wielu państwach członkowskich;
39. z zadowoleniem przyjmuje, że w większości zaleceń dla poszczególnych krajów wspomina się o gwarancji dla młodzieży; zwraca się do Komisji Europejskiej o dokładne monitorowanie wyzwań zidentyfikowanych w zaleceniach dla poszczególnych krajów z 2014 r. w zakresie jakości ofert, braku aktywnych działań na rzecz młodzieży NEET, zdolności administracyjnych publicznych służb zatrudnienia i braku skutecznego współdziałania ze wszystkimi istotnymi partnerami, a jednocześnie określenie najlepszych praktyk, które mogłyby posłużyć za benchmark przy udoskonalaniu programów; apeluje o większą przejrzystość w monitorowaniu wdrażania programu, ambitniejsze podejście w postępowaniu z państwami członkowskimi, które nie wykazują żadnych postępów, oraz skuteczniejsze korzystanie ze środków skoncentrowanych na wstępie; podkreśla w związku z tym, że Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych powinna być postrzegana jako zachęta dla wszystkich państw członkowskich do wykorzystywania Europejskiego Funduszu Społecznego do finansowania szerszych projektów dotyczących młodzieży, zwłaszcza dotyczących ubóstwa i włączenia społecznego;
40. wzywa Komisję, aby zaproponowała europejskie ramy prawne wprowadzające minimalne normy stosowania gwarancji dla młodzieży – obejmujące jakość praktyk zawodowych i miejsc pracy, godziwe wynagrodzenia dla młodych ludzi i dostęp do służb zatrudnienia oraz prawa – i dotyczące młodych ludzi w wieku od 25 do 30 lat; wzywa państwa członkowskie, aby efektywnie korzystały z dostępnego budżetu i bez zwłoki wprowadziły gwarancję dla młodzieży; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby nadały gwarancji dla młodzieży priorytetowe znaczenie z uwagi na to, że koncentracja środków budżetowych nastąpi w pierwszych dwóch latach; apeluje o zwiększenie dostępnego budżetu w toku obiecanego śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych, pamiętając o tym, że Międzynarodowa Organizacja Pracy uznała kwotę 21 mld EUR za niezbędną do rozwiązania problemu bezrobocia młodzieży w strefie euro; uważa, że to zwiększenie środków jest konieczną inwestycją z uwagi na to, iż ogromne

straty gospodarcze wynikające z bierności w przeciwdziałaniu bezrobociu młodzieży wynoszą rocznie 153 mld EUR, co odpowiada 1,2% PKB UE (Eurofound, 2012)¹;

41. podkreśla, jak ważny jest nacisk na umiejętności praktyczne i system dwutorowego kształcenia zawodowego, co zwiększa szansę młodych ludzi na zatrudnienie;
42. wzywa państwa członkowskie do poprawy współpracy między przedsiębiorstwami i sektorem szkolnictwa na wszystkich szczeblach;
43. odnotowuje zalecenie Rady z marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży w celu zapobiegania dyskryminacji i wykorzystywaniu młodych pracowników; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w ramach europejskiego semestru włączyły te zalecenia do krajowych programów reform i zaleceń dla poszczególnych krajów;
44. z niepokojem zauważa, że stopa bezrobocia kobiet jest wyższa niż stopa ogólna (11,7% w UE-18 i 10,4% w UE-28 w porównaniu odpowiednio z 11,5% i 10,2%); w związku z tym apeluje o specjalne plany tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości przewidujące ukierunkowane działania na rzecz kobiet; domaga się uwzględnienia aspektu płci w zaleceniach oraz wskazuje, że coraz większa równość płci oraz rosnący udział kobiet w rynku pracy nie mogą zostać podważone przez inne zalecenia; apeluje o ustanowienie specjalnych zaleceń w celu zmniejszenia różnicowania wynagrodzeń oraz rent i emerytur ze względu na płeć, które nie tylko osłabia gospodarkę i konkurencyjność, ale również jest znakiem niesprawiedliwości społecznej;
45. z zadowoleniem przyjmuje zalecenia dotyczące niewielkiego udziału kobiet w rynku pracy; domaga się od Komisji włączenia do następnej rocznej analizy wzrostu gospodarczego szerszej perspektywy równości płci, wychodzącej poza wskaźniki zatrudnienia; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zajęcie się kwestiami segregacji rynku pracy i nierównego rozłożenia obowiązków związanych z opieką; domaga się przystępnych cenowo i wysokiej jakości usług publicznych w dziedzinie opieki nad dziećmi i innymi osobami zależnymi, które pozwolą opiekunom – w szczególności kobietom – na powrót do pracy i ułatwią godzenie życia zawodowego z prywatnym;
46. wzywa państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na wysoką stopę bezrobocia w grupach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i zapewnienie im priorytetowego dostępu do rynku pracy i wchodzenia na ten rynek, a także do włączania w główny nurt polityki na rzecz integracji i dostępu do rynku pracy, ponieważ praca jest kluczem do udanej integracji;
47. wyraża głębokie zaniepokojenie, że wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz pracowników starszych odnotowuje się wyższą stopę bezrobocia oraz że doświadczają

¹ Eurofound (2012 r.), NEETs – młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nieszkoląca się: charakterystyka, koszty i rozwiązania polityczne w Europie, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

oni dodatkowych trudności z powrotem na rynek pracy; wzywa państwa członkowskie do wykorzystania w pełni Europejskiego Funduszu Społecznego, aby pomóc tym pracownikom w pomyślnym powrocie na rynek pracy;

48. z zaniepokojeniem zauważa, że w wielu przypadkach pracownicy w wieku 40+ nie mają już odpowiednich szkoleń i nie kształcą się dalej w swoim zawodzie; wzywa zatem pracodawców, partnerów społecznych i rządy krajowe do jak najszybszego wprowadzenia prawdziwych koncepcji uczenia się przez całe życie i pomiarów rynku pracy w celu wyraźnej poprawy kwalifikacji starszych pracowników;

Ubóstwo i wykluczenie społeczne

49. z zadowoleniem przyjmuje te zalecenia dla poszczególnych krajów, które mają na celu zwiększenie adekwatności i zakresu systemów dochodów minimalnych, sieci bezpieczeństwa i ochrony socjalnej, oraz szereg zaleceń dotyczących polityki integracji na rynku pracy; uważa jednak, że nierówny i niepewny wzrost przewidywany przez Komisję w 2014 i 2015 r. sam w sobie nie będzie w stanie osłabić wpływu, jaki kryzys i jego konsekwencje wywarły na walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz na realizację celów strategii „Europa 2020”; nakłania państwa członkowskie, aby ściśle stosowały się do zaleceń, wywiązały się z nich i zaproponowały w swoich krajowych programach reform konkretne, ukierunkowane środki służące zwalczaniu ubóstwa, zwłaszcza bezdomności i ubóstwa dzieci;
50. wzywa Komisję do ściślejszego powiązania europejskiego semestru z celami społecznymi strategii „Europa 2020”; uważa, że krajowe programy reform powinny informować o postępach w realizacji krajowych celów walki z ubóstwem, uwydatniając wkład w osiągnięcie wspólnie uzgodnionego w strategii „Europa 2020” głównego celu w zakresie ubóstwa; zwraca się do Komisji, aby w przyszłości zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące zwalczania ubóstwa kierowane były do wszystkich państw członkowskich; wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia konkretnych środków włączenia społecznego i środków antydyskryminacyjnych celem ograniczenia ubóstwa wśród grup najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia wszechstronnej strategii aktywnego włączenia przez zapewnienie dochodu minimalnego i systemu zabezpieczenia społecznego, zgodnie z własnymi praktykami krajowymi, w tym przepisami zawartymi w układach zbiorowych lub ustawodawstwie krajowym;
51. w świetle zalecenia Rady z dnia 9 i 10 grudnia 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich wzywa państwa członkowskie do wdrożenia długoterminowych, ukierunkowanych i zintegrowanych środków mających obniżyć poziom marginalizacji społecznej i gospodarczej społeczności romskich, w szczególności dzięki przyjęciu środków służących integracji na rynku pracy, w tym przez wzmocnienie powiązań między pomocą społeczną a działaniami aktywizacyjnymi i przez zwiększanie frekwencji szkolnej dzieci romskich i ograniczenie wczesnego kończenia nauki;
52. wzywa Komisję do niezwłocznego zajęcia się alarmującym wzrostem ubóstwa dzieci w całej UE za pomocą wprowadzenia gwarancji przeciw ubóstwu dzieci; uważa, że taka

gwarancja jest niezwykle istotna dla ochrony dzieci, które odczuły konsekwencje obecnego kryzysu gospodarczego i społecznego;

53. ubolewa z powodu tego, że zalecenia Komisji dotyczące emerytur poczyniono bez uwzględnienia stanowiska Parlamentu w sprawie odnośnej zielonej i białej księgi; podkreśla, że reformy emerytalne wymagają spójności politycznej i społecznej na szczeblu krajowym i jeżeli mają zakończyć się sukcesem, powinny zostać wynegocjowane z partnerami społecznymi oraz że niezbędne wszechstronne reformy systemów emerytalnych państw członkowskich powinny zostać zaplanowane, stworzone i przyjęte z myślą o zapewnieniu stabilności tych systemów, a jednocześnie nie mogą one podważać odpowiedniego wymiaru emerytur i muszą pozostawać w pełnej zgodzie z gospodarczymi i społecznymi priorytetami strategii „Europa 2020”;
54. uważa za godne ubolewania, że bardzo nieliczne zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczą kwestii ubóstwa pracujących lub bezdomności; wskazuje, że pojawiają się nowe formy ubóstwa klasy średniej i pracującej, w przypadku których problemy ze spłatą kredytów hipotecznych powodują zwiększenie liczby eksmisji i egzekucji z nieruchomości; wzywa Komisję, aby w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r. wyraźnie zajęła się kwestią ubóstwa pracujących i ubóstwa wśród osób o ograniczonym lub zerowym dostępie do rynku pracy; zaleca Komisji i państwom członkowskim, aby realizowały zintegrowane strategie sprzyjające powstawaniu lokali socjalnych i mieszkań przystępnych cenowo, skuteczne strategie prewencyjne w celu zmniejszenia liczby eksmisji oraz strategie przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu, które również powiększa się;
55. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że niektóre zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczą zwalczania ubóstwa dzieci oraz dostępnych cenowo usług opieki nad dziećmi, ale apeluje o więcej strategii skierowanych do rodzin o niskich dochodach; apeluje o więcej zaleceń dotyczących strategii włączenia społecznego, w tym walki z ekstremalnymi formami ubóstwa, takimi jak bezdomność;
56. odnotowuje poparcie Komisji dla strategii aktywnego włączenia społecznego; uważa jednak, że takie strategie muszą obejmować środki sprzyjające integracji na rynku pracy osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonych możliwościach podjęcia pracy; zachęca państwa członkowskie do zastanowienia się nad wartością dodaną zachęcania pracodawców do zatrudniania osób najbardziej oddalonych od rynku pracy za pomocą wyważonego zestawu obowiązków oraz sieci pomocy angażujących wszystkie zainteresowane podmioty w rozwój polityki rynku pracy w państwach członkowskich;
57. wzywa Komisję, aby wspierała efektywne i wydajne korzystanie z funduszy UE w celu ograniczania ubóstwa w drodze partnerstwa z udziałem społeczeństwa obywatelskiego; wzywa państwa członkowskie, zwłaszcza te o najwyższej stopie bezrobocia i ubóstwa, aby rozważyły wykorzystanie 25% środków przeznaczonych na finansowanie spójności na programy związane z Europejskim Funduszem Społecznym; z uwagi na wysoki wskaźnik ubóstwa domaga się również przeprowadzenia oceny, czy Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym dysponuje wystarczającymi środkami finansowymi, a jeżeli tak nie jest, rozważenia możliwości zwiększenia jego środków podczas śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych;

58. zgadza się z Komisją, że państwa członkowskie muszą zwalczać bezdomność za pomocą kompleksowych strategii opartych na prewencji i podejścia ukierunkowanego na mieszkalnictwo, w drodze przeglądu przepisów i praktyk dotyczących eksmisji oraz przez położenie kresu kryminalizacji osób bezdomnych; wzywa do usprawnienia transnarodowej wymiany najlepszych praktyk i wzajemnego uczenia się oraz docenia w tym kontekście rolę programu Progress;
59. z zadowoleniem przyjmuje zalecenie inwestowania w edukację, ale jest zaniepokojony tym, że ponad 20 państw członkowskich ograniczyło wydatki na edukację wyrażone w wartościach względnych (jako procent PKB), przez co narażają one na szwank swój potencjał wzrostu i tworzenia miejsc pracy oraz konkurencyjność; zaznacza, że ograniczenie takich inwestycji pogłębi słabości strukturalne UE, zważywszy na rozbieżność między rosnącym zapotrzebowaniem na pracowników wysoko wykwalifikowanych a faktem, iż w wielu państwach członkowskich duża część siły roboczej to obecnie osoby posiadające niskie kwalifikacje;
60. odnotowuje zalecenie Komisji dotyczące reformy systemów opieki zdrowotnej, tak aby mogły one zrealizować swoje cele, tj. zapewnić powszechny publiczny dostęp do wysokiej jakości opieki w najbardziej opłacalny sposób oraz zabezpieczyć własną stabilność finansową;

Legitymacja demokratyczna

61. ponawia apel o większe i ustrukturyzowane zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu krajowym i unijnym, aby zapewnić legitymację i poprawić skuteczność procesu europejskiego semestru; w związku z tym oczekuje na planowane przez Komisję włączenie partnerów społecznych w prace Komitetu Dialogu Społecznego przed przyjęciem rocznej analizy wzrostu gospodarczego na rok 2015;
62. krytykuje to, że nie wszystkie państwa członkowskie zaangażowały parlamenty narodowe oraz krajowych partnerów społecznych i społeczeństwo obywatelskie w sporządzanie krajowych programów reform; wzywa państwa członkowskie do wyszczególnienia w ich krajowych programach reform zaangażowanych podmiotów i podania charakteru współpracy; wzywa Komisję do zebrania różnych krajowych praktyk dotyczących procedur parlamentarnych i zaangażowania zainteresowanych podmiotów w europejski semestr;
63. wyraża zaniepokojenie, że państwom członkowskim korzystającym z programu pomocy finansowej nie wydano żadnych zaleceń dotyczących celów strategii „Europa 2020”; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny wpływu programu dostosowań gospodarczych na postępy w realizacji głównych celów strategii „Europa 2020” oraz o zaproponowanie zmian mających zapewnić zgodność programu dostosowania z celami strategii „Europa 2020”.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	30.9.2014
Wynik głosowania końcowego	+ : 41 - : 5 0 : 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Guillaume Balas, Beatriz Becerra Basterrechea, Tiziana Beghin, Vilija Blinkevičiūtė, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Jan Keller, Adam Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Deirdre Clune, Tania González Peñas, Sergio Gutiérrez Prieto, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Evelyn Regner, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Gabriele Zimmer